

Priloga „Gorenjcu“ števil. 27 z dne 7. julija 1906.

Nova železnica skozi Karavanke, Bohinjske gore in čez Kras v Trst. Dalje.

Pod grajščino Humbergom (Hollenburg) visi svet močno proti Dravi. Jarke, ki ga režejo tupatam, zmaguje železnica domalega z visokimi nasipi; eden od njih n. pr. meri 35.000 kub. metrov vsebine. Čez drugi jarek drži 80 m dolg in 30 m visok viadukt, ki ima pet kamenitih obokov. Povsodi pa je bilo treba podpreti progo in svet nad njo z mogočnim odpornim zidovjem. Velik železen most s šestimi odprtini, širokimi po 60, 40 in 20 m, je omogočil vožnjo čez Dravo. Temelj enemu izmed stebrov tega mostu je delal pri gradbi dosti preglavic. Morali so ga zidati v tla na pnevmatičen način. Ako ni mogoče drugače prerili v potrebno globočino sredi gramoza, peska i. t. d., se spušča v tla železen ali lesen kotel z odprtino, doli obrnjeno. Može v kotlu mu podkopavajo spodnje konce sten, tako da se polagoma vdira. Da pa to morejo, t. j. da tlak od snovi zunaj kotla ne sili le-te od spodaj v odprtino, se pritiska od zgoraj skozi cevi v kotel zrak, ki je enako silen kakor vnanji tlak. Ko se je zaril kotel tako v povoljno globočino, ga zagradijo v notranjščini, nanj pa postavijo mostni steber.

Onkraj Drave, na postaji v Svetni vesi, smo na vznožju gora. Kjer je bilo treba dosedaj dolgih in mučnih voženj z vozom od postaj južne železnice, da se je prišlo do Karavank, bode trajala vožnja po otvoritvi nove železnice le malo četrtink ur. In tudi prostrana Rožna dolina se odpre potem prometu.

Od postaje v Svetni vesi zgrade kmalu stransko, 7 km dolgo železnico do Borovelj, da se ondotnemu velikemu tovarništvu odpre moderna pot za izvažanje izdelkov. V turističnem oziru je Svetna ves izhodišče za razne izlete in visoke ture. Čez Borovlje in Bajtišče dospeš v samotno dolino, kjer je vas Sele, odkoder poležeš lahko na razrite vrhove 2135 m visoke Košute. Večje število manjših, postranskih dolin vabi na ogled skritih lepot. Drugi glavni vhod v Karavanke drži mimo Podgore in Podljubelja na sloveči prelaz v kranjski Tržič. Za 526 m se vzpenja cesta do vrha v kratki zračni daljavi le dveh km, na južni strani pa so nakopičeni ovinki, zmagujoči višino 335 m, v zračno daljavo le 900 m. Ob sedlu stoje prelepi vrhovi Rjavice (2028 m), Vrtače (2179 m), Begunjščice (2001 m), Velikega vrha (2085 m) in Babe (1969 m).

S sledeče postaje v Bistrici v Rožni dolini je vhod v Medji dol, ki jo zapirajo v ozadju mogočne stene in proti 2239 m visokega Stola. Zapadno od njega se vzdiguje Vojnaš 2103 m visoko nad morjem. Iz te doline je možno priti čez visoka sedla na kranjsko stran, na Koroško Belo in v Žirovnico ob gorenjski železnici.

Med Bistrico in postajo v Podgorju vozi vlak po hrbtu velikanskega nasipa Malega Suhega potoka. Ta nevarni hudournik prestopi železnica po viaduktu s štirimi kamenitimi oboki, čez sledeči Veliki Suhi potok pa gre po železnem mostu, dolgem 40 m, na katerega se naslanjajo še štirje kameniti oboki, vsak po 8 m. Iz podgorja se dospe lahko po nasipu navzgor v kotel pod 1946 m visoko Kočno, bolj zapadno pa Zečjem dolu ob potoku na Malo Kočno in Golico (1836 m), eno najimenitejših točk v naših gorah, kar se tiče obsežnega razgleda. Na vrhu sprejme potnika gostoljubna Kadilnikova kočja Slov. plan. društva. Od postaje v Podgorju same je kaj lep pogled na Rožno dolino na vzhodu in zapadu in na griče onkraj Drave.

Po svetu, ki je bil za gradnjo skrajno neugoden, se vije proga, prekoračivši Radiše z večjim mostom, proti globokemu jarku potoka Bistrice. Mogočni nasip pred njim so nasuli deloma iz 116 m dolgega predora na levem bregu, deloma iz vrezov tostan vode. Od njih so bile napete 300 m daleč čez potok železne žice, po katerih so se pomikali železni lonci, ki so prevlačili zemljo v nasip; žični vitel je obračal lokomobil na par. Železnica drži čez potok po velikanskem mostu, dolgem 210 m, 54 m visoko nad vodo. Trije deli po 54 m so iz železa, ostali so pa iz kamena. Liki tanki stolpi štrlijo mostni stebri v zrak. Onkraj mostu in že navedenega predora pride vlak na postajo v Rožeku.

Ker je tukaj konec proge iz Beljaka, zapustimo vlak in poskočimo v imenovano mesto, kjer začnemo novo vožnjo v Rožno dolino.

Iz Beljaka, bodočega središča šestih glavnih prog in že sedaj nevarnega tekmeča mestu Celovcu, se peljemo iz začetka po stari železnici, vodeči v Trbiž. Šele po Zilico se cepi naša pot na levo, držeč po novem mostu s tremi odprtini, dolgimi po 40 m, čez reko, ter gre skozi postajo Bekštaj na moko planjavico južno od Dobravskega gričevja. Na polji imamo krasen pogled na Kepo, ki štrli liki velikanski stožec v modro nebo. Ne najdeš izlepa tako značilne gorske oblike kakor Kepo s svojim trikotnim, na vrhu skoraj vodoravno oguljenim životom. Daleč na severne kraje zre kot veličastno znamenje slovenskih gora! Pri postaji v Blačah zagledamo jezero istega imena, a brez vitke Kepe v ozadju bi bilo — kakor n. pr. jezerci pod Mangartom brez njega greznih sten — le pokrajina brez značajnih oblik.

Zadnji dve postaji služita dobro za ture na vrhove zapadno od Kepe, sledeča v Ledenicah pa za pohod 2144 m visoke Kepe same. Razgled raz njo je kratkomalo impozanten!

Na postaji v Rožeku se snidemo zopet s celovško progo. Ta kolodvor stoji na nasipu, vzetem iz Karavanskega predora. Zanimiv je pogled naokolo. Od juga gledajo na nas Plevnica (1894 m), Rožica (1776 m),

Petelin (1754 m) in vrhovi pred Golico. Na vzhodu se vzdiguje iz Dravske doline daljna Ojstrica, na severovzhodu nas pozdravljajo zeleni hribi in griči, v ospredju pa zagledamo jarek Bistrice z mogočnim železniškim mostom, ki smo ga ravno, dospevši iz Celovca, prevzili. Postaja v Rožeku je tudi najpripravnije izhodišče za ture na Kepo in na Golico, kar je na to odtod bliže nego z Jesenic.

Zapustivši kolodvor, sopiha vlak navzgor po visokih nasipih v vedno bolj se zožujočo dolino. Čuti se, da je treba med zidovjem teh romantičnih dolin posebnega pripomečka moderne tehnike, da ne omahne pred njimi železna pot in se sramotno ne poruši. In res, onkraj mostu čez Gradiščico se prikaže črna žrelo — beli dan ugasne in črna tema nas objame: v velikem, 7969 m dolgim karavanskem predoru smo. Dalje prih.

Dopisi.

Dovje. O naših občinskih volitvah ni nič več slišati, akoravno bi se bile morale že izvršiti. Župan mora imeti v ozadju nekaj posebnega, da tako nepostavno zavlačuje volitve, kajti on noče poznati postavne določbe občinskega reda, da mora reklamacijska komisija rešiti pritožbe proti volilnemu imeniku v teku treh dni. Pristojna politična oblast naj bi mu vendar ukazala, da velja tudi za našo občino isti volilni red in da ga mora tudi on upoštevati. Boji se pač gotovo, da mu predstoječe volitve prineso iznenadenje in mu znajo še celo izpodrinuti županski stol, na katerem se on tako dobro in mogočno počuti.

Dovje. Tukaj je razširjena vest, da je tu dobro znani oženjeni sin iz Prusije pobil pred nedavnim časom pri nekih dekletih na Dovjem, katere niso hotele ugoditi njegovim poželjivosti, okna. Upamo, da se bode temu človeku od pristojnih oseb stopilo na prste in se mu pokazalo, da avstrijski zakoni to strogo prepovedujejo.

Novičar.

V Beli peči se je na sv. Petra in Pavla dan ustanovila podružnica nemškega šulferajna. Odposlanci nemških društev s Kranjske in Koroške so se udeležili tega »svetovnovaznega« dogodka. Neizogibni profesor ljubljanske realke je seveda moral imeti glavno besedo, in stari Rieger, kateremu je Tržič napravil tako lepo odhodnico, je predsedoval zborovanju. «Nevtralni» župan Maly je obljubil, da bo občina obračala vso skrb na to društvo, katero si je izvolilo za prvega predsednika prokurista Habera, za drugega pa nadučitelja Eisenhutha, ki je društvu lahko hvaležen za izdatne remuneracije, ki jih dobiva, da varuje nemštvo v ponemčenem trgu. Z žalostjo moramo konstatirati, da se je «Liedertafel» v predvečer slavnosti udeležil

tudi rateški župan g. Jalen, kar se je seveda drugi dan pri govorih in slavnosti takoj izrabljalo.

V Kranjski gori so orožniki zaprli nekega mladega duhovnika radi nekega nenravnega dejanja. Državno pravdnitvo je odredilo, da se duhovnik izpusti, vendar pa se preiskava nadaljuje. Naš kmet pravi: vera po farjih gor, vera po farjih dol — in nam se zdi, da ima prav.

Društvo za zgradbo hotelov v Alpah namerava zgraditi na Kranjskem hotel le ob belopeških jezerih, druge hotele pa na Koroškem in Tirolskem.

Tobačna trafika v Mojstrani je razpisana. Ista se sme oskrbovati le v hišah št. 45 do 47, 49, 69 v Mojstrani, ali pa v neposredni bližini teh hiš. Kavcija znaša 80 K. Prošnje se imajo vložiti najkasneje do 20. julija 1906 pri predstojniku finančnega ravnateljstva v Ljubljani.

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bodi priporočen:

Ivana Hoffa

Kandol-Kakao

ki ima najmanj tolače v sebi, je torej najlaže prebaven, ne povzroča nikoli zaprtosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni.

Pristen samo z imenom **Ivan Hoff** in z levo varstveno znamko.

Zavoji po 1/4 kg 90 vinarjev
1/2 „ 50

Dobiva se povsod.

Aleksander Ambrožič
urar in trgovec na Bledu

priporoča veliko zalogo pravih švicarskih žepnih ur različnih znamk

dalje vsakovrstnih stenskih in budilnih ur, verižic, prstanov, uhanov i. t. d., 79—11 vse po najnižjih cenah.

Ugodna prilika!

Samo 3 goldinarje

stane poštna pošiljka brutto 5 kg (50 do 60 kosov), pri izdelovanju neznatno poškodovanega, lepo zbranega, po cvetju dišečega

toaletnega mila

(vijolica, španski bezeg, šmarnica, breskvino cvetje i. t. d.)

Razpošilja proti povzetju podjetje

MANHATTAN 86—8

Budimpešta VIII, Bezerédigasse 3.

Pod to
znamko
je spoznati
prodajalne,

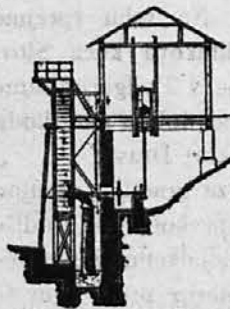
v katerih
se prodajajo
samo Singerjevi
šivalni stroji

Singer Co., akc. druž. za šivalne stroje

33—19

Kranj, glavni trg 192.

G. Tönnies

69—3

tovarna za stroje, železo in kovinolivarna v Ljubljani priporoča kot posebnost žage in vse stroje za obdelovanje lesa.

Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vratilom. Sesalno-generatorski plinski motorji, najcenejša gonilna sila 1 do 3 vin. za konjsko silo in uro.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 71—36

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Čeniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

Seydlin

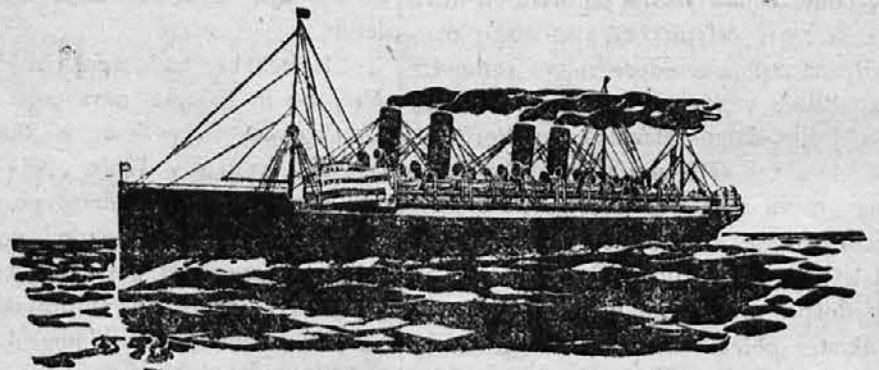

Najbolje za zobe.

Dobiva se v lekarni g. K. Šavolka v Kranju

Berite.

Pozor.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severnonemškega Lloyd“ iz Bremena v New-York

s cesarskimi brzoparniki Kaiser Wilhelm II., Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Grosse. — Prekomorska vožnja traja 5 do 6 dni.

Natančen zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnege društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARD TAVČAR-ju v Kolodvorskih ulicah št. 35 nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. Vsa potovanja se tikajoča pojasnila točno in brezplačno. Postrežba poštna, realna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Californija, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izvanredno ceno čez Galdeston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

186—35

Ljubljana (Kolizej) **R. LANG** na Marije Terezije cesti

Zalagatelj društva c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogle dala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Špeciiliteta: Gostilniški stoli.

Modroci iz žilnatega omrežja, afričanske trave ali žimo, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Špeciilitete v nevestininih balah. Veliki prostori, priključno in v I. nadstropju.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

Za sobo: postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, obsejalnik, miza, stensko ogledalo.

180-1

Vizitnice in kuverte po najnižjih cenah.
Jv. Pr. Sampret, tiskarna v Kranju.

Imeti moram meso!!
Močnatih jedi ne maram!!

Tako pravi marsikdo; toda le toliko časa, dokler ne ve, kako lahko prebavljiva so jedila, pripravljena z

CERES-
jedilno mastjo

in kako dobro teknejo.

'North British and Merkantile' Zavarovalna družba proti ognju.

Ustanovljena leta 1809.

Skupna zavarovalna varščina znaša nad 524 milijonov kron v zlatu.

Zavarovalna varščina zavarovalnine proti ognju znaša 201 milijon kron v zlatu.

Ta zavarovalna družba proti ognju je najbogatejša in najstarejša v Avstriji, je najvišje koncesionirana, je odgovorna avstrijski sodni oblasti in se kosa z vsako slično domačo zavarovalnico.

Zavaruje se lahko pod najugodnejšimi pogoji

škoda, povzročena po ognju in strelu

na poslopih, premakljivem blagu in vsakovrstni zalogi, zavarujejo se lahko travniški in poljski pridelki, dalje celo živina, ki je morda na paši od strele zadeta. Zavarovalščina je taka, da z ozirom na nizko ceno ne zaostaja za nobeno še tako solidno zavarovalnico.

Nastala škoda se hitro pregleda in takoj izplača.

Razna pojasnila daje in zavarovalne pogodbe sklepa v vsakem večjem okraju obstoječa agentura, pred vsem pa

generalna agentura v Gradcu, Radetzkyjeva ulica št. 6.

218-29

Najcenejša in največja domača
eksportna tvrdka.

Razpošiljanje švicarskih ur na
vse kraje sveta!

Urar in trgovec

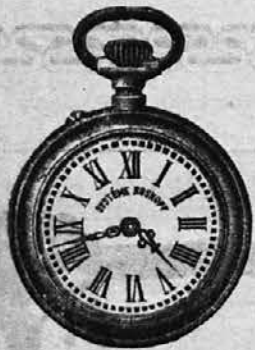
H. Suttner v Kranju

priporoča svojo izborno zalogo najfinjših natančnih švicarskih ur, kakor najbolj slovečih znamk Šafhausen, Omega, Roskopf, Urania i. t. d.

Zlatine in srebrnine, kakor nakraski, verižice, uhani, prstani, obeski i. t. d. najfinejšega izdelka po najnižjih cenah. — **Dokaz, da je moje blago zares fino in ceno, je to, da ga razpošiljam po celem svetu in imam odjemalce tudi urarje in zlatarje glavnih mest.**

Ravno je izšel najnovejši veliki cenik, kateri se pošlje zastonj in poštne prosto.

Moške ure, 2 tretjini naravne velikosti.

Št. 502. Nikelnasta ankerremontoar-Roskopf, trpežno kolesje, gl. 2-45, enaka iz pravega srebra gl. 3-95, ista z dvojnatim tršim srebrnim močnim pokrovom gl. 6-50 in naprej.

Št. 505. Prava srebrna cilindreremontoar, trpežno kolesje in močni pokrovi, gl. 4-86, ista z dobrim ankerkolesjem gl. 5-95 in naprej.

114-52

Tapetnik in preprogar Drag. Puc

Ljubljana, Dunajska cesta 18

Izvršuje vsa tapetniška dela ter ima v zalogi tudi vse predmete te stroke lastnega izdelka. Vodja podružnične zaloge pohištva prve kranjske mizarske zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano.

Odlikovan z zlato svetinjo in častnim križcem v Parizu dne 28. februarja 1904. 72-39

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškove ulice št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Zično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike itd.

Špecialiteta: 73-51

valjični zastori (Rollbalken).

Večkrat premirano!

Glinaste peči

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in ceno priporoča 98-52

Avgust Dreise

prva in največja tovarna
peči in glinastih izdelkov
v Ljubljani.

MEMBRE DE JURY HORS CONCOURS

Zobo- tehnični atelje Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku
v Kranju

Zobovja, tudi ne da bi se odstranile korenine, z ali brez nebne plošče, iz kavčuka kakor tudi zlata, dalje vrvnalnice in obturatorji se izvršujejo po najnovejših metodah. 100-6

Plombe v zlatu, porcelanu, amalgamu in cementu kakor tudi vse zobozdravniške operacije izvršuje tu specialist. Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.

Zaloga suhih in oljnatih barv.

Traverze, železniške šine

vedno sveži

Portland- in Romancement

kakor vse druge za stavbe potrebne predmete prodaja

po najnižjih cenah

98-6

Trgovina z železnino in
špecerijskim blagom „Merkur“

Peter Majdič, Kranj.

Prodaja železnih vodovodnih cevi in cevi iz kamenščine.